Liikenne- ja viestintävirasto
Transport- och kommunikationsverket

Lausunto

Liikenne- ja viestintävaliokunta

LiV@eduskunta.fi

Päiväys/Datum
26.03.2024
Dnro/Dnr
TRAFICOM/157244/03.03.01/2024
Viite/Referens
Asiantuntijapyyntönne 22.3.2024

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdenmukaistetusta jokitiedotuspalvelusta (RIS)

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintäviraston asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa otsikossa kuvatusta valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle. Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Liikenne- ja viestintävirasto on osallistunut liikenne- ja viestintäministeriössä laaditun valtioneuvoston kirjelmän valmisteluun. Liikenne- ja viestintävirasto tukee kirjelmässä esitettyjä huomioita ja valtioneuvoston kantaa.

Suomi ei kuulu voimassa olevan direktiivin soveltamisalaan, koska Suomessa ei ole toiseen Euroopan unionin jäsenvaltioon yhdistyviä sisävesialueita. Direktiivin soveltamisalan ehdotetun muutoksen johdosta Saimaan sisävesialue kuuluisi jatkossa direktiivin soveltamisalaan ja direktiiviä tulisi alkaa soveltaa Suomessa. Liikenne- ja viestintävirasto ei näe muutosta toivottavana, sillä Saimaan vesialueen liikennöinti on toteutettu kansainvälisen meriliikenteen sääntöjen mukaisesti. Kauppamerenkulkuun liittyvät velvoitteet ja sääntely ovat täten olleet yhdenmukaisia kaikilla Suomen vesialueilla. Direktiiviehdotuksen yhteydessä esitetyssä vaikutustenarvioinnissa ei huomioitu Suomen kuulumista esitettyyn uuteen soveltamisalaan, vaikka vaikutukset olisivat merkittäviä nimenomaan Suomessa ja Saimaan vesialueella.

Saimaa poikkeaa Keski-Euroopan sisävesiliikenteen alueista merkittävästi liikennöinnin menettelyjen lisäksi alueen maantieteellisten seikkojen näkökulmasta. Saimaan vesialueella voidaan liikennöidä merikelpoisilla aluksilla, minkä myötä Saimaan satamaan ja satamasta vesiteitse kulkeva rahti on voitu kuljettaa koko matkan yhdellä aluksella määräsatamaan saakka. Keski-Euroopan sisävesialueilla liikennöinti tapahtuu yksinomaan sisävesille soveltuvilla aluksilla, jotka eivät ole meriliikenteeseen soveltuvia. Kauppamerenkulussa Saimaalle matkaava alus on velvollinen noudattamaan meriliikenteen sääntelyä siirtyessään Saimaan alueelle Itämeren kautta.

Direktiivin soveltamisalaan kuuluminen edellyttäisi rinnakkaisen, sisävesiliikennöinnin sääntelyyn perustuvan järjestelmän perustamista Saimaan vesialueelle. Erityisesti jokitietopalveluihin liittyvän tiedonhallintajärjestelmän kehittämisen arvioidaan aiheuttavan Liikenne- ja viestintävirastolle merkittäviä

kustannuksia. Suomessa otetaan käyttöön vuonna 2025 uusi meriliikenteen tiedonhallintajärjestelmä "NEMO". Virasto katsoo, että direktiivin tavoitteet tiedonkulun parantamisesta ja multimodaalisten kuljetusketjujen parantamisesta saavutetaan kansallisesti uudella merenkulun tiedonhallintajärjestelmällä myös Saimaan alueella, eikä täten pidä tarkoituksenmukaisena perustaa rinnakkaista ja muiden alueiden menettelyistä poikkeavaa järjestelmää Saimaan vesialueelle. Saimaan alueen turvallinen ja tehokas kauppamerenkulku on toimivaa jatkossakin noudattamalla kansainvälistä meriliikenteen sääntelyä.

Eklund Pipsa
Johtaja

Mämmi Matti
Erityisasiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 26.3.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.